
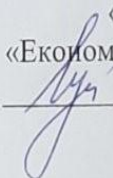

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
«30» травня 2023р.

«РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри економіки
Протокол №15 від «29» 05 2023 р.
Завідувач кафедри
 Вікторія БАЙДАЛІА

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Економіка підприємства»
 Тетяна ГУЦУЛ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційний розвиток аграрних підприємств

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітня програма: Економіка підприємства

Факультет: економічний

Розробник: к.е.н., доцент кафедри економіки Наталія СУЛІМА

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Інноваційний розвиток аграрних підприємств

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	051 «Економіка»	
Освітня програма	«Економіка підприємства»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин		
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	
Семестр	1	
Лекційні заняття	15 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття	год.	
Самостійна робота	105 год.	
Індивідуальні завдання	год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета - формування знань і навичок раціональної організації та економічного обґрунтування напрямків інноваційної діяльності аграрних підприємств з урахуванням сучасних тенденцій інноваційного розвитку економіки.

Завдання: вивчення сутності інновацій та інноваційної діяльності, сучасних концепцій і тенденцій інноваційного розвитку; визначення методичних підходів щодо формування інноваційної політики аграрних підприємств та управління інноваційною діяльністю, вироблення і закріплення навичок інноваційної діяльності та оцінювання ефективності інноваційних проектів.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

ПРН 3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН 4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати запропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН 10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

– повного терміну денної (заочної) форми навчання.

Тема 1. Сутність і характеристика інноваційних процесів та інноваційної діяльності. Еволюція теорій інновацій і сучасні тенденції розвитку інноваційних теорій. Інновації як чинник економічного зростання. Інноваційна діяльність - невід’ємна складова виробничо-господарської діяльності підприємства. Сутність, об’єкти і суб’єкти інноваційної діяльності. Поняття "інновації", "нововведення", "новація". Класифікаційні ознаки та види інновацій в аграрному секторі. Поняття життєвого циклу інновацій. Етапи та стадії життєвого циклу інновацій. Види кривої життєвого циклу інновацій. Сутність, основні стадії та моделі інноваційного процесу.

Формування теорій інноваційного розвитку. Теорія циклічних криз К.Маркса. Теорія "довгих хвиль" М.Кондратьєва. Теорія інноваційного розвитку Й.Шумпетера. Концепція технологічних укладів. Теорії технократичного суспільства. Еволюція парадигми інноваційного розвитку. Сучасні концепції інноваційного розвитку. Необхідність інноваційного типу розвитку держави, галузі. Вплив інновацій на конкурентоспроможність економіки. Інноваційна діяльність в зарубіжних країнах. Причини низької інноваційної діяльності агропромислових підприємств. Необхідність активізації інноваційної діяльності в Україні.

Тема 2. Особливості створення інновацій і формування попиту на них. Умови виникнення попиту на інновації. Конкуренція та конкурентні переваги. Підприємницька діяльність як фундаментальна основа інноваційних процесів. Планування і організація створення нового товару. Етапи створення інноваційної продукції в аграрному секторі. Ринок науково-технічної продукції. Види попиту на інновацію і чинники, що впливають на нього.

Тема 3. Інноваційна політика та інноваційний потенціал аграрних підприємств. Сутність та завдання інноваційної політики підприємства. Втілення інноваційної політики у відповідних планах і програмах: стратегічних, тактичних та поточних. Принципи формування та складові інноваційної політики підприємства. Чинники впливу на формування інноваційної політики. Послідовність формування і реалізації інноваційної політики на агропромисловому підприємстві. Недоліки та переваги великих і малих підприємств щодо розробки і впровадження інноваційної політики. Інноваційний потенціал підприємства як основа і результат його інноваційної політики. Структура інноваційного потенціалу підприємства. Оцінка інноваційного потенціалу підприємства. Сутність та види інноваційних стратегій. Основні моделі вибору інноваційних стратегій.

Підходи до визначення інноваційного потенціалу. Структура інноваційного потенціалу підприємства. Оцінка інноваційного потенціалу підприємства. Управління інноваційним потенціалом.

Тема 4. Управління інноваційними процесами. Інноваційний процес - основна складова інноваційної діяльності. Інноваційний процес як об’єкт управління. Різниця між інноваційним і стабільним процесами. Стратегічне

управління інноваційною діяльністю. Основні етапи стратегічного планування інноваційною діяльністю підприємства. Оперативне управління інноваційною діяльністю. Виконання основних управлінських функцій. Організаційні структури управління інноваційною діяльністю. Система управління інноваційною діяльністю на агропромисловому підприємстві.

Тема 5. Фінансування інноваційної діяльності. Завдання системи фінансування інноваційною діяльністю. Види і джерела фінансування інноваційної діяльності. Обґрунтування джерел фінансування і вибір інвестора. Фінансування інноваційної діяльності венчурним капіталом. Форми та особливості лізингового фінансування в аграрному секторі. Фінансування інноваційних проектів. Бізнес-план інноваційного проекту. Проблеми фінансування інноваційного розвитку України.

Тема 6. Організаційні форми та інфраструктура інноваційної діяльності. Інноваційні підприємства. Венчурне підприємство та його форми. Організаційні структури підтримки інноваційного підприємництва (бізнес-інкубатори). Організаційні форми інтеграції науки і виробництва (регіональні науково-технологічні центри, технопарки, технополіси). Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах (галузеві міжфірмові дослідницькі інститути, науково-технічні альянси, консорціуми, спільні підприємства).

Сутність та склад інноваційної інфраструктури. Мета створення інноваційної інфраструктури. Системи інноваційної інфраструктури: система інформаційного забезпечення; експертизи (включаючи державну) інноваційних програм, проектів, пропозицій, заявок; фінансово-економічного забезпечення інноваційної діяльності, використовуючи різні джерела надходження коштів (ресурси підприємницьких структур, інвестиції інших країн, кошти інвестиційних фондів тощо); сертифікації наукової продукції, відповідні послуги у сфері метрології, стандартизації, контролю якості; просування нововведень на регіональні, міжрегіональні, іноземні ринки, включаючи виставкову, рекламну, маркетингову діяльність, патентно-ліцензійну роботу, захист інтелектуальної власності; підготовку кадрів для інноваційної діяльності в умовах ринкової економіки. Стан інноваційної інфраструктури в Україні.

Сутність та основні види інноваційних проектів. Обґрунтування доцільності впровадження інноваційного проекту. Моніторинг інноваційного проекту й методики його оцінки. Методи оцінки ефективності інноваційних проектів.

Тема 7. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності аграрних підприємств. Принципи оцінювання і показники ефективності інноваційної діяльності. Види ефектів від інноваційної діяльності. Показники ефективності інноваційних проектів. Оцінювання економічної ефективності інновацій, спрямованих на зниження виробничих витрат. Оцінювання ефективності придбання і продажу ліцензій. Показники соціальної та екологічної ефективності.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Поняття та етапи інноваційного процесу												
Тема 1. Сутність і характеристика інноваційних процесів та інноваційної діяльності Еволюція теорій інновацій і сучасні тенденції розвитку інноваційних теорій	20	2	4			14						
Тема 2. Особливості створення інновацій і формування попиту на них	18	2	4			12						
Тема 3. Інноваційна політика та інноваційний потенціал аграрних підприємств	18	2	4			12						
Тема 4. Управління інноваційними процесами	18	2	4			12						
Разом за змістовим модулем 1	74	8	16			50						
Змістовий модуль 2. Інноваційні процеси аграрних підприємств та оцінювання результатів інноваційної діяльності												
Тема 5. Фінансування інноваційної діяльності	21	2	4			15						
Тема 6. Організаційні форми та інфраструктура інноваційної діяльності	26	2	4			20						
Тема 7. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності аграрних підприємств.	29	3	6			20						
Разом за змістовим модулем 2	76	7	14			55						
Усього годин	150	15	30			105						

3. Теми семінарських занять
Теми семінарських занять (не передбачено)

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність і характеристика інноваційних процесів та інноваційної діяльності Еволюція теорій інновацій і сучасні тенденції розвитку інноваційних теорій	4
2	Тема 2. Особливості створення інновацій і формування попиту на них	4
3	Тема 3. Інноваційна політика та інноваційний потенціал аграрних підприємств	4
4	Тема 4. Управління інноваційними процесами	4
5	Тема 5. Фінансування інноваційної діяльності	4
6	Тема 6. Організаційні форми та інфраструктура інноваційної діяльності	4
7	Тема 7. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності аграрних підприємств.	6

6. Теми лабораторних занять
(не передбачені навчальним планом)

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність і характеристика інноваційних процесів та інноваційної діяльності Еволюція теорій інновацій і сучасні тенденції розвитку інноваційних теорій	14
2	Тема 2. Особливості створення інновацій і формування попиту на них	12
3	Тема 3. Інноваційна політика та інноваційний потенціал аграрних підприємств	12
4	Тема 4. Управління інноваційними процесами	12
5	Тема 5. Фінансування інноваційної діяльності	15
6	Тема 6. Організаційні форми та інфраструктура інноваційної діяльності	20
7	Тема 7. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності аграрних підприємств.	20
	Разом	105

8. Контрольні запитання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань здобувачів

1. Основні поняття інновацій.
2. Класифікація інновацій.
3. Сутність інноваційних процесів.
4. Основні етапи та фази інноваційного процесу.
5. Моделі інноваційного процесу.
6. Економічні теорії інноваційного розвитку.
7. Сучасні тенденції інноваційного розвитку економіки.
8. Роль держави у забезпеченні інноваційних процесів.
9. Значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України.
10. Способи державного впливу на ефективність інноваційних процесів. Методи державної підтримки інноваційної діяльності.
11. Національна інноваційна система. Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні.
12. Формування інноваційної політики підприємства.
13. Прогнозування й планування інноваційної діяльності.
14. Етапи розробки інновацій.
15. Суть стратегії інноваційної діяльності.
16. Етапи розробки інноваційної стратегії.
17. Організація управління інноваційною діяльністю.
18. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій.
19. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності.
20. Організаційні форми інтеграції науки та виробництва.
21. Міжнародна науково-технічна кооперація.
22. Теоретичні й практичні засади моніторингу інновацій.
23. Статистика науково-технологічної та інноваційної діяльності
24. Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства: загальні положення.
25. Склад інформації для створення наукомісткої високотехнологічної продукції.
26. Перспективи розвитку інформаційного забезпечення інноваційної діяльності підприємства.
27. Складові елементи фінансової стратегії підприємства.
28. Джерела і види фінансування інноваційної діяльності.
29. Лізингове фінансування та його особливості.
30. Фінансове забезпечення науково-технологічних розробок.
31. Техніко-технологічний стан підприємства та показники його оцінки
32. Напрямки технічного розвитку підприємства. Здатність підприємства до технологічних змін.
33. Ефективність впровадження нової техніки та технології.
34. Методичні основи оцінки інноваційного потенціалу підприємства.
35. Сутність та основні види інноваційних проектів.
36. Обґрунтування доцільності впровадження інноваційного проекту.

37. Моніторинг інноваційного проекту й методики його оцінки.
38. Методи оцінки ефективності інноваційних проектів.
39. Методологічні основи оцінки ефективності.
40. Оцінка доцільності інвестицій в умовах ризику.
41. Методичні основи оцінки інноваційних ризиків.
42. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності.
43. Роль і вплив інтелектуального капіталу в сучасній економіці.
44. Методи оцінки об'єктів інтелектуальної власності.
45. Вдосконалення процесів передачі об'єктів інтелектуальної власності.
46. Комерціалізація науково-технічних розробок в університеті.

Зразки тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Поняття нововведень запропоноване:

- а) Т. Кемпом;
- б) К. Джонсоном;
- в) Й. Шумпетером;
- г) А. Смітом;
- г) П. Хейне.

2. Результатом інноваційної діяльності є:

- а) інтелектуальний продукт;
- б) новини;
- в) інновації;
- г) інвенція;
- г) технології.

3. Інноваційна політика підприємства передбачає:

- а) створення нових робочих місць;
- б) оновлення вироблюваної продукції;
- в) підвищення техніко-технологічного рівня виробництва;
- г) диверсифікацію виробництва.

4. Стратегія інноваційної діяльності спрямована на прийняття рішень відносно:

- а) нових ринків збуту продукції;
- б) оцінки рівня ризику витрат;
- в) наукових досліджень та конструкторських розробок;
- г) досягнення конкурентної переваги підприємства.

5. Соціальні наслідки інноваційних проектів оцінюються:

- а) бенефіціаторами проекту;
- б) учасниками проекту;
- в) населенням країни;
- г) аналітиками, що готують проект;
- г) усі попередні відповіді правильні.

6. Економічна придатність інноваційного проекту означає:

- а) можливість підвищення якості життя населення;
- б) розмір чистого економічного прибутку проекту;

- в) міру сприяння проекту досягненню встановлених країною цілей економічного розвитку;
- г) найпривабливіший із погляду економічних вигод проект;
- г) вирішення екологічних проблем.

7. До побічних ефектів інноваційного проекту не належать:

- а) збільшення обсягів попиту на ресурси, необхідні для реалізації проекту;
- б) розвиток соціальної інфраструктури в регіоні реалізації проекту;
- в) зміна в структурі сімей;
- г) забруднення водяного і повітряного басейнів;
- г) зростання рівня зайнятості.

8. За яким критерієм показники ефекту інноваційної діяльності поділяються на локальні та загальнодержавні:

- а) за місцем одержання;
- б) за метою визначення;
- в) за ступенем збільшення;
- г) за часом урахування результатів і витрат.

9. За яким критерієм показники ефекту інноваційної діяльності поділяються на абсолютні та порівняльні:

- а) за місцем одержання;
- б) за метою визначення;
- в) за ступенем збільшення;
- г) за часом урахування результатів і витрат.

10. Інноваційний проект – це:

- а) план довгострокових фінансових укладень;
- б) бізнес-план;
- в) програма дій з використання фінансових ресурсів;
- г) завдання з визначеними вихідними даними і плановими результатами (цілями),

що обумовлюють засіб його вирішення;

- г) комплекс взаємопогоджених заходів, розроблених для досягнення визначених

цілей протягом певного часу при встановлених ресурсних обмеженнях.

11. До головних ознак інноваційного проекту не належить:

- а) зміна стану після досягнення мети проекту;
- б) обмеженість у часі;
- в) обмеженість ресурсів;
- г) складність;
- г) неповторність.

12. Соціальний аналіз інноваційного проекту передбачає:

- а) визначення існуючого рівня соціального середовища;
- б) прогнозування можливого впливу проекту на соціальне середовище;
- в) оцінювання можливості змін соціального середовища проекту;
- г) усі попередні відповіді правильні;
- г) правильні лише «а» і «б».

13. Участь населення регіону в інноваційному проекті означає:

- а) надання робочої сили;
- б) моніторинг проекту;
- в) консультування щодо добору і планування проекту;
- г) усі попередні відповіді правильні;
- ґ) правильні лише «а» і «б».

14. Якщо індекс рентабельності інновацій дорівнює одиниці, то інтегральний ефект:

- а) менший 0;
- б) дорівнює 0;
- в) більший 0.

15. Інноваційний проект є економічно ефективним, якщо індекс рентабельності інновацій:

- а) дорівнює 0;
- б) більший 0, але менший 1;
- в) дорівнює 1;
- г) більший 1.

9. Методи навчання

Методами навчання є способи спільної діяльності й спілкування викладача і здобувачів вищої освіти, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців.

Під час навчального процесу використовуються наступні методи навчання:

Залежно від джерела знань: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (рішення задач, ділові ігри).

За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

За місцем в навчальній діяльності:

- методи організації й здійснення навчальної діяльності, що поєднують словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; методи навчальної роботи під керівництвом викладача й методи самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

- методи контролю й самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального й фронтального, тематичного і систематичного контролю.

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти передбачено застосування таких навчальних технологій:

- *робота в малих групах* дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного здобувача вищої освіти в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування;

- *семінари-дискусії* передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати

погляди і переконання, вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів;

- *мозкові атаки* – метод розв’язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити як найбільшу кількість ідей за обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію;

- *кейс-метод* – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності фахівців і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу;

- *презентації* – виступи перед аудиторією, що використовуються для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації.

10. Форми контролю.

Відповідно до «Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України», затвердженого вченою радою НУБіП України 26 квітня 2023 року, протокол № 10, видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу і має визначити рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу, отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Форми та методи проведення проміжної атестації, засвоєння програмного матеріалу розробляються лектором дисципліни і затверджується відповідною кафедрою у вигляді тестування, письмової контрольної роботи, колоквиуму тощо, що можна оцінити чисельно.

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Семестрова атестація проводиться у формах семестрового екзамену або семестрового заліку з конкретної навчальної дисципліни.

Семестровий екзамен - це форма підсумкової атестації засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу (виконаних ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях та під час самостійної роботи) з навчальної дисципліни за семестр.

Диференційований залік - це форма атестації, що дозволяє оцінити виконання та засвоєння здобувачем вищої освіти програми виробничої практики, підготовки та захисту курсової роботи (проекту) .

Здобувачі вищої освіти зобов'язані складати екзамени і заліки відповідно до вимог робочого навчального плану у терміни, передбачені графіком освітнього процесу. Зміст екзаменів і заліків визначається робочими навчальними програмами дисциплін.

Зміст екзаменів і заліків визначається робочими навчальними програмами дисциплін.

11. Розподіл балів, які отримують студенти.

1. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 8)

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

12. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний курс доступний на платформі НУБіП України – Elearn. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1776>

2. Суліма Н.М. Робочий зошит для виконання практичних завдань з курсу «Інноваційний розвиток аграрних підприємств» студентами спеціальності 051 «Економіка» К. «ЦП «КОМПРИНТ», 2023.

13. Рекомендовані джерела інформації

1. Волков О.І., Денисенко М.П., Гречан А.П. Економіка та організація інноваційної діяльності. Підручник. К. Центр учбової літератури. 2019. 662 с.

2. Гуроров О. І., Ярута М. Ю, Сисоєва С. І. Економіка та організація інноваційної діяльності. Навчальний посібник. Харків. Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєв. 2019. 227 с.

3. Економіка та організація інноваційної діяльності. О.І. Гуроров, М.Ю. Ярута, С.І. Сисоєва. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Х. 2019. 227 с.

4. Заблоцький Б. Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності. Навч. посіб. К. Ліра-К. 2020. 428 с.
5. Левченко Ю. Г. Економіка та організація інноваційної діяльності. Навч. посіб. К. Кондор. 2020. 448 с.
6. Онешко, С; Іванова, В; Таран, Ю; Шипілова, Л; Суліма, Н. Стратегії та інновації в управлінні економічними системами: український досвід, відповіді на виклики сучасності. <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000869695100038>.
7. Павленко І.А. Економіка та організація інноваційної діяльності. навчальний посібник. К. КНЕУ. 2019. 536 с.
8. Рєва, О; Онешко, С; Суліма, Н; Саєнко, В; Макурін, А. Ідентифікація дигіталізації як напряму інноваційного розвитку сучасного підприємства. <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000975740600024>.
9. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів. URL: <http://elib.lutskntu.com.ua/book/fb/pesp/2012/12-40/page5.html>
10. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів. ЛьвДУВС. 2019. 292 с.
11. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
12. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. URL: <http://www.budget.rada.gov.ua/>.
13. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
14. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/>.
15. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
15. Офіційний сайт Інформаційно-аналітичної агенції «АПК-Інформ» URL: <http://www.apk-inform.com/ru/analityc>
16. Офіційний сайт Національного агропорталу URL: <http://latifundist.com>
17. Офіційний сайт Інформаційно-аналітичної агенції «АПК-Інформ» URL:
18. Офіційний сайт Співки економістів України URL: <http://ucluster.org/sokolenko/2008/07/innovacijny-klastery-mexanyzm-pidvyshhennya-konkurentospromozhnosti-regionu/>